

POUK GEOGRAFIJE NA DOMU ZA UČENCE 8. A RAZREDA – 3. TEDEN (30. 3. – 3. 4. 2020)

Dragi učenci!

Ta teden imamo samo eno uro geografije, potrebovali pa boste dostop do interaktivnega učbenika **RAZISKUJEM NOVI SVET 8**, saj si boste ogledali video posnetka.

Še vedno velja, da si učne liste lahko natisnete, rešite in prilepite v zvezek ali pa rešitve napišete v zvezek, če nimate tiskalnika. Enako velja za snov. Vsekakor si boste nove vsebine bolje zapomnili, če jih boste prepisali v zvezek. Na spodnja kontakta mi **najkasneje do petka, 3. 4. popoldne, pošljite skenirano /fotografirano** opravljeno delo, prav tako me lahko vprašate, če česa ne znate ali razumete. Sama si sproti (v eAsistentu) zabeležim, kdo mi je poslal povratno informacijo o delu na domu.

Kontaktirate me lahko preko **eAsistenta** ali na e-mail naslov: tjasa.grobin@guest.arnes.si .

Ostanite zdravi in polni delovnega zagona, vaša razredničarka
Tjaša Grobin Kham.

P.S. Kdor tega še ni storil, se lahko loti tudi **seminarske naloge. Če potrebujete navodila za izdelavo, mi pišite!**

To uro se bomo posvetili prebivalstvu Južne Amerike.

A) V zvezek prepisi spodnjo snov.

PREBIVALSTVO JUŽNE AMERIKE (Učb. str. 58-59)

1. GOSTOTA POSELITVE

- **Redka** (2. najredkeje poseljena celina, takoj za Avstralijo) in **neenakomerna**.
- Gosta poselitev je značilna za **obalni atlantski pas ter doline in kotline v Andih**, **redka** pa je v **Amazonskem nižavju, najvišjih predelih Andov in v notranjosti ter na jugu** celine.
- Značilna so **hitro rastoča milijonska mesta** (v mestih živi kar 2/3 preb.), prebivalstvo se naseljuje v **metropolah** (državnih središčih). Zadnje čase zato države, še zlasti Brazilija, spodbujajo naseljevanje v notranjosti (npr. v glavnem mestu Brasilia).

Glej sliko 1: Gostota poselitve Južne Amerike

SLIKA 1: GOSTOTA POSELITVE JUŽNE AMERIKE

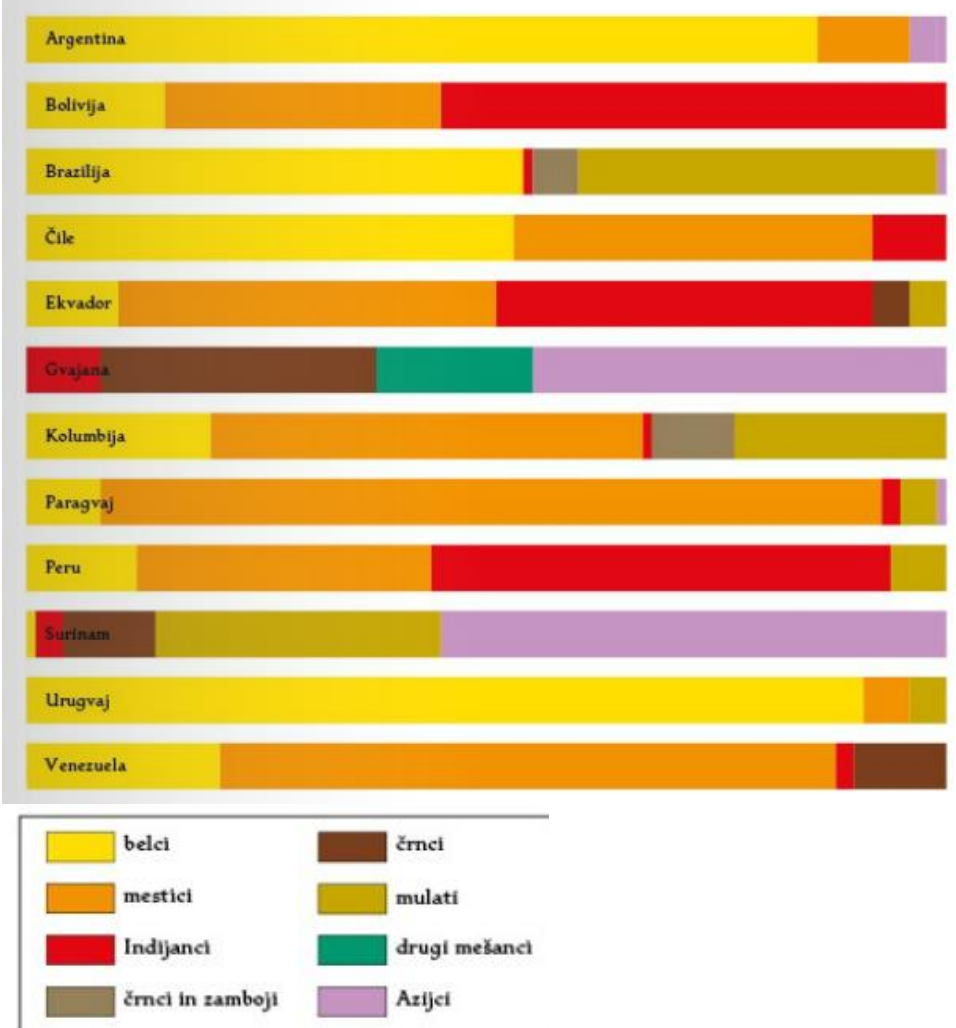
Vir: <https://eucbeniki.sio.si/geo8/2592/index1.html> (pridobljeno 25. 3. 2020)

2. PREBIVALSTVO NEKOČ IN DANES

- Prvotno prebivalstvo so bila **indijanska ljudstva (Inki)**.
- Po odkritju Amerike so si ozemlje Južne A. razdelili **Španci** (Z del) in **Portugalci** (V del – v Braziliji zato govorijo portugalsko), izjema so bile le Gvajana (Velika Britanija), Surinam (Nizozemska) in Francoska Gvajana (FRA).
- Domorodci so španske osvajalce sprejeli s številnimi darovi, zato so ti menili, da so odkrili **Eldorado** – “deželo zlata”, obljubljeni deželo. Osvajalci so bili zelo pohlepni, iskali so zlato in druga rudna bogastva.
- Danes je **rasna sestava** prebivalstva **zelo pestra** in odsev priseljevanj v preteklosti. Največji delež **belega prebivalstva** je tam, kjer so podnebne razmere podobne evropskim: v Argentini in Urugvaju.
- Največji delež **(amer)indijanskega prebivalstva** je predvsem na visokih andskih planotah. Danes je čistega indijanskega prebivalstva malo (z izjemo Bolivije in Peruja), prevladujejo pa **mestici** (mešanci med belci in Indijanci).
- Največji delež **črnega prebivalstva** – potomcev nekdanjih sužnjev, je v Gvajani in Surinamu.

Glej slike 2 – 5: Rasna sestava prebivalstva Južne Amerike

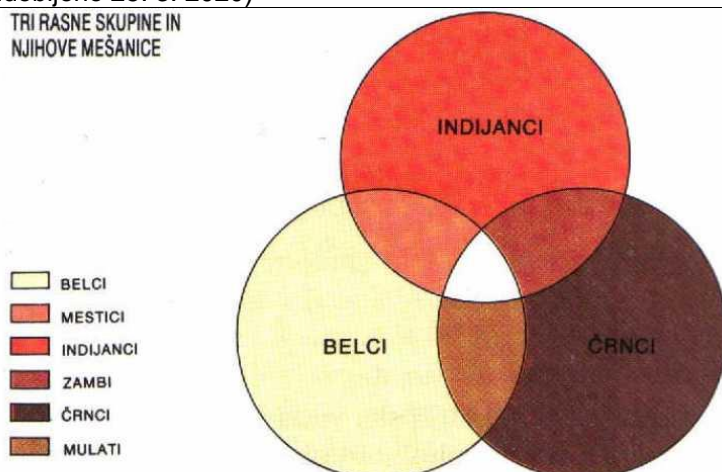
Sestava prebivalstva v Južni Ameriki

Slika 2: Sestava prebivalstva Južne Amerike

Vir: <https://folio.rokus-klett.si/?credit=GEO8UC&pages=60-61> (zaslonska slika; pridobljeno 25. 3. 2020)

TRI RASNE SKUPINE IN NJIHOVE MEŠANICE

Vir: Brinovec et al., 1996, str. 84

Slika 3: 3 RASNE SKUPINE IN NJIHOVE MEŠANICE

SLIKA 4: INDIJANKA IZ PLEMENA KEČUA Z OTROKOM V PERUJSKIH ANDIH

Vir: <https://www.pinterest.com/pin/530087818609822795/> (pridobljeno 25. 3. 2020)

SLIKA 5: PRIPADNICI MESTICEV V LATINSKI AMERIKI

Vir: <https://www.slideshare.net/andreamalji/culture-and-politics-of-latin-america> (pridobljeno 26. 3. 2020)

3. PROBLEMI

- Revne kmečke družine s podeželja odhajajo v **mesta** (kjer prav tako marsikje vlada **revščina**).
- **Velika družbena nasprotja med redkimi bogatimi** (veleposestniki, lastniki rudnikov in velikih podjetij) **in številnimi revnimi**.
- Značilna sta prikrita **diskriminacija** (zapostavljanje enih na račun drugih) ter **korupcija**.
- Posledično so v preteklosti potekala številna revolucionarna gibanja (gverile).
- **FAVELA** je barakarsko naselje na obrobju mest brez osnovne komunalne ureditve (kanalizacije, vodovoda, elektrike...) Je zelo gosto poseljena z najrevnejšim prebivalstvom. Tu je veliko kriminala, brezposelnosti in revščine.

Oglej si slike št. 6 –9!

SLIKA 6: FAVELA V BRAZILIJ

Vir: <https://eucbeniki.sio.si/geo8/2592/index2.html> (pridobljeno 26. 3. 2020)

SLIKA 7 in 8 : DVA OBRAZA RIA DE JANEIRA (BRA.)— na levi favela, na desni moderno mesto, ki je leta 2016 gostilo poletne olimpijske igre

Vir: <https://www.telegraph.co.uk/travel/news/how-to-stay-safe-around-brazil-favela/>,
<https://www.curbed.com/maps/design-architecture-things-to-do-in-rio-de-janeiro> (pridobljeno 26. 3. 2020)

Če bi rad izvedel kaj več o Che Guevari, si lahko prebereš na:

<https://eucbeniki.sio.si/geo8/2592/index.html>

ali na:

https://sl.wikipedia.org/wiki/Che_Guevara .

SLIKA 9: CHE GUEVARA (1928-1967) – argentinski revolucionar, ki je spodbujal in vodil revolucije v Latinski Ameriki

Vir: https://sl.wikipedia.org/wiki/Che_Guevara (pridobljeno 26. 3. 2020)

B) Sedaj si v interaktivnem učbeniku (Rokus: RAZISKUJEM NOVI SVET 8) na str. 61 oglej filmčka in odgovori na vprašanja spodaj.

1. VIDEO: ETNIČNA RAZNOLIKOST V BRAZILIJU

Najprej klikni na video, kot kaže slika:

Odgovori na vprašanja ali dopolni. (Če nimaš tiskalnika, vprašanj NI potrebno prepisovati.)

1. Kolikšen delež prebivalcev Brazilije je črne ali mešane rase? _____%
2. Etnična (rasna) raznolikost je posledica dolge zgodovine _____ in suženjstva v Braziliji.
3. Kateri pridelek je prevladoval na plantažah? _____
4. Kdo je sprva delal na teh plantažah? _____
5. Kaj se je kmalu zgodilo z njimi? _____
6. Iz kje so Portugalci pripeljali sužnje? Iz _____.
7. Katerega spola so bili v veliki večini portugalski kolonizatorji? _____
8. Nastala je nova rasa: pol Afričani, pol _____
9. Kdaj so v Braziliji ukinili suženjstvo? Leta _____
10. Iz katerih evropskih držav so se začeli priseljevati v Brazilijo?
Iz _____.

Če imaš čas, si oglej še drug video na str. 61, sicer si to pusti za naslednji teden!

2. VIDEO: ŽIVLJENJE V FAVELI

Odgovori na vprašanja ali dopolni. (Če nimaš tiskalnika, vprašanj NI potrebno prepisovati.)

1. Kaj je favela? _____
2. Koliko prebivalcev živi v njej? Več kot _____.
3. Naštej glavne značilnosti favel. _____

4. Kaj lahko poveš o dekletovem bivališču? Si lahko predstavljaš, da bi sam živel v takih razmerah? _____

5. Kateri 2 bolezni sta prisotni v favelah? _____ in _____

6. S katerimi težavami se soočajo v favelah? _____

7. Katera pozitivna lastnost je značilna za favele? _____
